

1973 JUN 1

Esti Hírlap

244
ELINDULT A KISVONAT

Először Előréig

Negyedszázados az úttörővasút

Piros rózsák a kapun, a zöldellő kertből fekete puli ugrik elő a csengőszóra. A barátságos rákoscsabai ház a Borsfa utca sarkán. *Hamar Istváné* aki a negyedszázados úttörővasút egyik első mozdonyvezetője volt.

EMELKEDŐK

— *Három gőzös és két motoros dolgozott akkor.* A 499-es füstösök valahonnan az alföldi pusztaságról, keskeny nyomtávú bekötő vonalokról kerültek fel a budai hegyekbe. A két motoros gyöngé volt, különösen a kis piros erőlködött a meredek kaptatókon. Bár a gőzösek is nehezen bírták, sokat fogyasztottak, az emelkedőkön még a kéményük is izzott a nagy erőlködéstől.

A gondolat — legyen vasútjuk a gyerekeknek — 1948-ból való. Először a Margitszigetre képzelték a kisvasutat, majd a Zugligetet és a Széchenyi-hegyet akarták összekötni vele. Végül is a Széchenyi-hegy és a Hűvösvölgy közötti útvonalat választották.

— A mozdonyokat nem szénnel fűtöttük, hanem

gázolajjal. Egy napon majd ötszáz kiló is elfogyott. A pálya szeszélyes, kanyargós: *helyenként 30 ezrelékes emelkedőket is építettek.* Néha elkelték volna a fogaskerekű fogai is.

Az első szakaszon, az Előre állomásig már 1948-ban megindult a forgalom. A végállomásig, Hűvösvölgyig 1950 augusztusára lett kész a tizenegy kilométeres pálya.

HAT DIESEL

— *Húsz-huszonöt kilométerrel cammogtunk.* Ez ment májustól októberig; ősszel mindig elvitték a gőzöskéket. A gyér forgalommal elbírt a két motoros is. Minket, mozdonyvezetőket is visszaadtak a honos fűtőháznak. Én akkor nemzetközi vonalakon jártam. Ott aztán volt robogás, 100—110-zel is nemegyszer.

Hamar István 1921 óta vasutas. Inas, géplakatos, aztán mozdonyvezető tanonc. *„Egy évig fűteni kellett a mozdonyt, pedig már vizsgáztam.”* 1931-től Európa legnagyobb mozdonyát vezette, a 601-est. Erős, hegyi pályára készült masina, azóta sem épült ilyen monstrum. *„Most már egy sem fut, az utolsó kazánja valami gyárat fűt.”*

Az úttörővasút romantikus, erdei útvonala telve sok-sok történelmi emlékekkel. A Normafa, a Pálkolostor, a Báthory-barlang megannyi, megállást érdemlő hely. A múlt évtizedek megváltoztatták a vasút életét. Ma már hat Diesel-mozdony és 24 személykocsi hozza-viszi a kis utasokat. Huszonöt év alatt hatezer pajtást képeztek ki az úttörővasutas szolgálatra, s több mint 15 millió ember volt kíváncsi rá: mit tudnak?

JUBILEUM

A múlt negyedszázadról emlékeztek ma délelőtt a MÁV budapesti igazgatóságán, ahol tájékoztatót tartottak a közelgő jubileum előkészületeiről. Hamar István is jubileumi jelvényt kapott, s ott lesz az ünnepségen.

1962 óta nyugdíjas. Amma is a kazánok között dolgozik. A házukhoz közeli fürdő vizét melegíti. Társai — ketten vannak — ugyancsak nyugdíjas mozdonyvezetők.

Szűcs Gábor